

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W ŚWIDNICY

adres siedziby: 58-100 Świdnica, ul. Leśna 27-29; e-mail: spzoz@szpital.swidnica.pl

---

Zasady pobierania materiału oraz przygotowania się do badania mikrobiologicznego

Wszystkie badania mikrobiologiczne najkorzystniej jest wykonać przed rozpoczęciem antybiotykoterapii (przed wdrożeniem antybiotyku), chyba że, lekarz zaleci inaczej.

O przydatności wyniku badania mikrobiologicznego w dużym stopniu decyduje technika pobrania materiału oraz przygotowanie pacjenta do badania.

Mocz na posiew: do badania mikrobiologicznego należy pobrać mocz rano

Zasada pobierania u kobiet

- ręce należy starannie umyć wodą z mydłem i wytrzeć w czysty ręcznik
- rozchylić wargi sromowe i przemyć je sterylnym płatkem gazy oraz ciepłą wodą z mydłem - w kierunku od przodu do tyłu (nie należy używać środków do dezynfekcji)
- sflukać wargi sromowe ciepłą wodą, po czym osuszyć sterylnym płatkem gazy.

Uwaga- wargi sromowe pozostawić rozchylone i nie dotykać już umytej powierzchni palcami!

- Niewielką porcję moczu oddać do muszli klozetowej, pozostałą część moczu do sterylnego pojemniczka (tzw. środkowy strumień moczu)
- Po oddaniu moczu natychmiast zamknąć pokrywkę sterylnego pojemniczka - sprawdzić szczelność zamknięcia

Uwaga - nie należy dotykać wewnętrznej powierzchni pojemniczka

- Próbkę należy jak najszybciej (maksymalnie w ciągu 2 godzin) dostarczyć do laboratorium mikrobiologicznego, jeśli nie ma takiej możliwości mocz należy umieścić w lodówce, w temperaturze 4 °C, do czasu dostarczenia do laboratorium

Zasad pobierania u mężczyzn

- ręce należy starannie umyć wodą z mydłem i wytrzeć w czysty ręcznik
- odsunąć napletek i umyć żołądź sterylnym płatkem gazy, ciepłą wodą z mydłem (nie należy używać środków do dezynfekcji)
- dokładnie sflukać żołądź ciepłą wodą, osuszyć sterylnym płatkem gazy.

Uwaga- nie dotykać palcami umytej powierzchni!

- Nasunąć napletek i niewielką porcję moczu oddać do muszli klozetowej, pozostałą część moczu do sterylnego pojemniczka (tzw. środkowy strumień moczu)
- Po oddaniu moczu natychmiast zamknąć pokrywkę sterylnego pojemniczka - sprawdzić szczelność zamknięcia.

Uwaga- nie należy dotykać wewnętrznej powierzchni pojemniczka

Próbkę należy jak najszybciej (maksymalnie w ciągu 2 godzin) dostarczyć do laboratorium mikrobiologicznego, jeśli nie ma takiej możliwości mocz należy umieścić w lodówce, w temperaturze 4 °C, do czasu dostarczenia do laboratorium.

Zasady pobierania u niemowląt i małych dzieci

- dziecko rozebrać od pasa w dół (w ciepłym pomieszczeniu, najlepiej rano po karmieniu)
- osoba pobierająca mocz musi starannie umyć ręce wodą z mydłem i osuszyć ręcznikiem jednorazowym
- należy rozchylić nóżki dziecka oraz dokładnie umyć okolice cewki moczowej, sromu i odbytu (zawsze od tyłu), również fałdy skórne, gazikami zmienionymi czterokrotnie
- osuszyć od przodu ku tyłowi sterylnymi gazikami
- postarać się aby dziecko oddało mocz z tzw. środkowego strumienia bezpośrednio do sterylnego pojemniczka tzn. przepuścić pierwszą, niewielką porcję moczu, a następną już łapać do pojemniczka

Uwaga- nie dotykać palcami umytej powierzchni!

- Po oddaniu moczu natychmiast zamknąć pokrywkę sterylnego pojemniczka- sprawdzić szczelność zamknięcia

Uwaga- nie należy dotykać wewnętrznej powierzchni pojemniczka

- Próbkę należy jak najszybciej (maksymalnie w ciągu 2 godzin) dostarczyć do laboratorium mikrobiologicznego, jeśli nie ma takiej możliwości mocz należy umieścić w lodówce, w temperaturze 4 °C, do czasu dostarczenia do laboratorium
- W przypadku niemowląt – unieść niemowlę w górę, masować mięśnie grzbietu wzdłuż kręgosłupa ku tyłowi. Kolejno postępować jak opisano wyżej.

Wymaz z gardła

Wymaz z gardła można wykonać w laboratorium mikrobiologicznym.

Przygotowanie pacjenta: należy być na czczo, bez mycia zębów, jamę ustną przepłukać przegotowaną wodą

Wymaz z nosa

Wymaz z nosa można wykonać w laboratorium mikrobiologicznym.

Przygotowanie pacjenta: nie należy stosować przed badaniem żadnych kropli i maści, szczególnie zawierających antybiotyki lub bakteriostryki, gdyż mogą one zafałszować wynik badania.

Plwocina

Plwocinę (ok. 1-3 ml) należy odkrztusić rano, na czczo, do jałowego pojemnika z szerokim otworem.

W przypadku wystąpienia trudności z odkrztuszaniem stosuje się np. inhalację hipertonicznym NaCl (na zlecenie lekarza)

Przygotowanie pacjenta: należy wykonać toaletę jamy ustnej (umyć zęby) a następnie przepłukać ją przegotowaną wodą. Próbkę należy jak najszybciej (maksymalnie do 4 godzin) dostarczyć do laboratorium mikrobiologicznego.

Kał

Kał należy oddać do umytego, wygotowanego lub wyparzonego naczynia. Następnie, za pomocą szpatułki należy przenieść grudkę wielkości ziarna grochu lub 2-3 ml płynnego kału z ropą, krwią lub śluzem do jałowego pojemniczka.

Wymaz z odbytu

Dopuszcza się pobieranie wymazu z odbytu w przypadku gdy nie udaje się uzyskać próbek kału i w przypadku badania w kierunku Salmonella- Shigella.

Jałową wymazówkę należy wprowadzić do odbytnicy, poza zwieracz zewnętrzny i następnie wielokrotnie nią obracając pobrać materiał

Zgodnie z prawem diagnosta laboratoryjny może pobrać wymazy z powłok skórnych, gardła, przewodu słuchowego zewnętrznego, przedsionka nosa, worka spojówkowego i odbytu . Pozostałe wymazy powinny zostać wykonane przez lekarzy w specjalistycznych gabinetach medycznych (np. wymaz z pochwy).

Opracowanie: mgr Małgorzata Juszczyk Grudzińska wraz z zespołem